

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Inhoudsopgave	Pagina
Afspraken over het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	3
Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	4
Toelichting bij de stappen	
Stap 1: In kaart brengen van signalen	6
Stap 2: Collegiale consultatie en (anoniem) overleg met Veilig Thuis	7
Stap 3: Gesprek met de ouders	7
Stap 4: Beslissen over de melding via 5 afwegingsvragen	8
Bijlagen	
1. Signalen van kindermishandeling	11
2. Aandachtspunten voor een gesprek over de melding	14
3. Contactinformatie: belangrijke websites en telefoonnummers	17

Afspraken over het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Het bevoegd gezag van Onderwijsgroep Punt Speciaal stelt, overwegende:

- dat Onderwijsgroep Punt Speciaal verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van dienstverlening aan de kinderen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan kinderen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij Onderwijsgroep Punt Speciaal op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met kinderen en ouder(s) / verzorger(s) attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en effectief reageren op deze signalen;
- dat Onderwijsgroep Punt Speciaal een meldcode wenst vast te stellen, zodat medewerkers die binnen Onderwijsgroep Punt Speciaal werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer,

daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis). Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;

- dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel. Ook lichamelijke verwaarlozing en het onthouden van zorg vallen onder kindermishandeling;
- dat onder *medewerker* in deze meldcode wordt verstaan: de medewerker, vrijwilliger of stagiair die voor Onderwijsgroep Punt Speciaal werkzaam is en die in dit verband aan kinderen van Onderwijsgroep Punt Speciaal zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt. Deze code is ook van toepassing op therapeuten en zorgmedewerkers, en op medewerkers die op tijdelijke basis binnen Onderwijsgroep Punt Speciaal werkzaam zijn;
- dat onder *kind* in deze code wordt verstaan: het kind/de jongere aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent;

rekening houdend met wat de Wet op het Primair Onderwijs en de Algemene verordening Gegevensbescherming (AVG) vereist, de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

(toelichting op pagina 6)

- Observeer, vraag na bij ouders en registreer
- Betrek alle collega's van de groep
- Onderzoek signalen uit het verleden
- Informeer teamleider
- Maak een melding bij contactpersoon

Stap 2: Collegiale consultatie en (anoniem) overleg met Veilig Thuis

(toelichting op pagina 7)

- Overleg met collega's intern (door leerkracht):
 - Intern begeleider
 - Orthopedagoog

- Revalidatiearts
 - Leerkracht vorig schooljaar
 - Maatschappelijk werk
 - Verpleegkundige
- Overleg extern (door teamleider):
 - Leerplichtambtenaar
 - Betrokken instanties bij het gezin
 - Consulteer Veilig Thuis (door teamleider):
Overleg anoniem, zet alles op een rij, kijk of aan alles is gedacht
Maak een actielijst, wie doet wat

Stap 3: Gesprek met de ouders

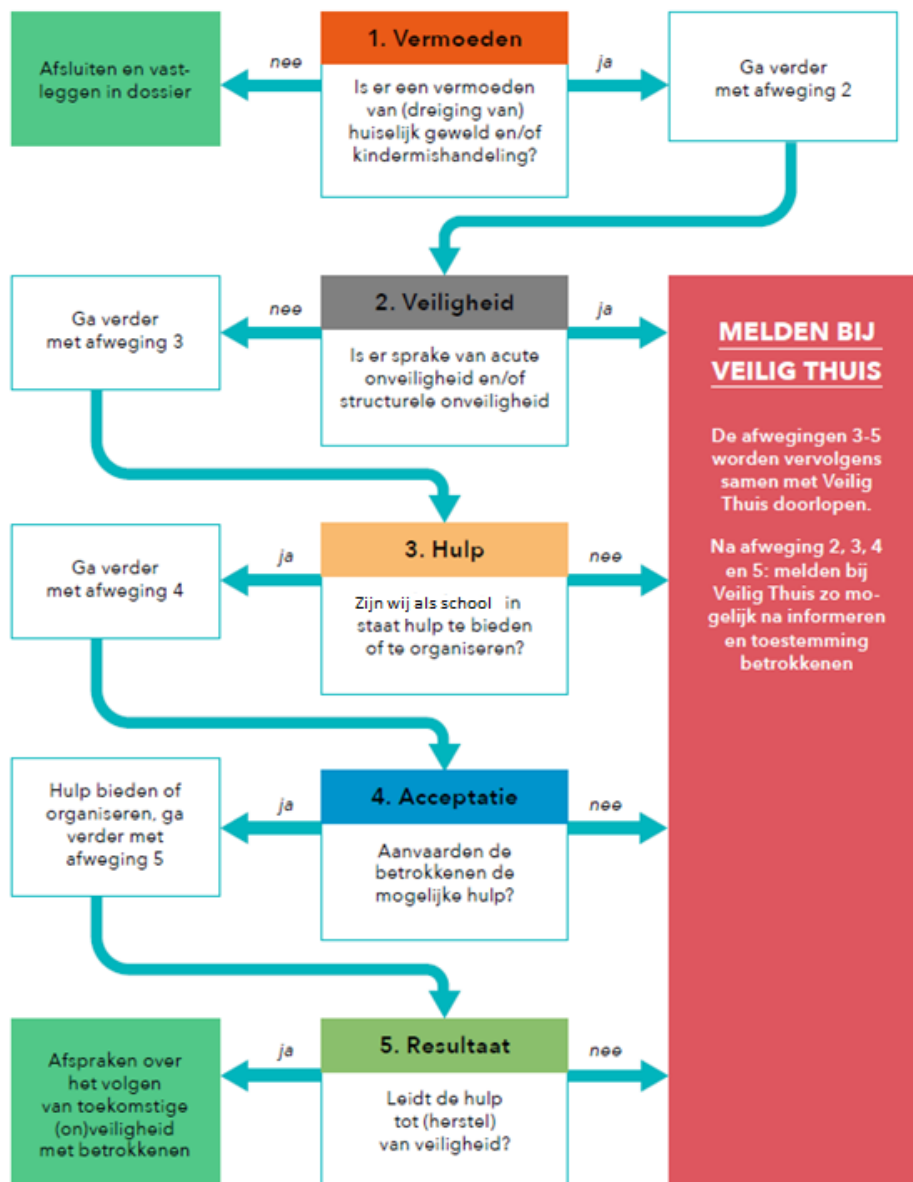
(toelichting op pagina 7)

- Doel: het delen van de zorgen
- Voer het gesprek samen met een collega

Stap 4: Beslissen over de melding via 5 afwegingsvragen

(toelichting op pagina 8)

1. Heb ik op basis van de vorige stappen nog steeds een vermoeden van (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld?
2. Schat ik, op basis van de vorige stappen, in dat er sprake is van acute of structurele onveiligheid?
3. Zijn we als school in staat om effectieve hulp te organiseren om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden? Zijn we als school in staat deze situatie te monitoren?
4. Aanvaarden betrokkenen hulp om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden en zijn zij bereid en in staat om zich hiervoor in te zetten?
5. Leidt de hulp binnen aanvaardbare of afgesproken tijd tot herstel van het welzijn van betrokkenen en tot duurzame veiligheid?

Noot: Daar waar ouders staat, wordt ook verzorgers bedoeld

Toelichtingen bij de stappen

Toelichting bij stap 1 *In kaart brengen van signalen*

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen in kaart, noteer wat je ziet/ hoort op welke datum.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen. Bij de ouders doe je navraag over wat je ziet bij het kind, deze informatie leg je op neutrale wijze vast.

Er wordt een melding gedaan bij de contactpersoon (meldingsformulier). De teamleider wordt geïnformeerd.

Bij vroeg-signalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die je als leerkracht of andere betrokkene bij het kind of in de interactie tussen ouder en kind waarneemt.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van de Signaleringslijst huiselijk geweld en kindermishandeling, zie bijlage 1.

Je observeert het kind in de klas of tijdens het buiten spelen, je noteert wat je ziet/ hoort en zet de datum erbij.

Alle signalen leg je vast in MLS bij Contacten (achter je persoonlijke wachtwoord). Dit vanwege de privacygevoelige gegevens die je verzamelt.

Leg in het document de volgende gegevens vast:

- Vermeld altijd datum, plaats, situatie en betrokkenen.
- Signalen die duidelijk maken wat je ziet, hoort of ruikt, en welke zorgen je daarbij hebt.
- Contacten over deze signalen.
- Stappen die worden gezet.
- Besluiten die worden genomen.
- Vervolgaantekeningen over het verloop.
- Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk:
- Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
- Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meld de signalen dan bij de contactpersoon of leidinggevende.

Toelichting bij stap 2 *Collegiale consultatie en anoniem overleg met Veilig Thuis*

Bespreek de signalen met collega's die je van meer informatie zouden kunnen voorzien.

Zijn er bijvoorbeeld ook andere oorzaken denkbaar voor de signalen die je ziet?

Het is belangrijk dat alle betrokken collega's met vertrouwelijkheid blijven communiceren over het kind.

De voorgeschiedenis van het kind en informatie over eerdere contacten met de ouders zijn belangrijk. Daarom zijn collega's die al meer van dit gezin weten, zoals de leerkracht van vorig schooljaar, de orthopedagoog en de intern begeleider belangrijk. Het kan helpen om een verband te

zien in de signalen die je krijgt. Revalidatiearts en verpleegkundige kunnen daarnaast ook helpen bij de duiding van fysieke signalen.

Vraag anoniem advies aan Veilig Thuis. Daar is veel ervaring voorhanden en tijdens dit overleg kan gezamenlijk een eerste weging worden gemaakt of het terecht is dat je je zorgen maakt over deze situatie.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat het kind of een gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kun je meteen advies vragen aan Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kun je zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen, zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties kun je contact zoeken met de crisisdienst van Jeugdbescherming en/of de politie vragen om hulp te bieden. Voor telefoonnummers, zie bijlage 3.

Toelichting bij stap 3 *Gesprek met de ouders*

Het kan heel lastig zijn om met ouders in gesprek te gaan wanneer je vermoedt dat hun kind mishandeld wordt. Toch zal een dergelijk gesprek nodig zijn voor een juiste beeldvorming. In zo'n gesprek kan bijvoorbeeld blijken dat er iets anders aan de hand is. Het kan ook net het duwtje zijn dat ouders nodig hebben om hulp te gaan zoeken. En in situaties waarin ouders terughoudend, defensief of agressief reageren, heb je een reden te meer om je ernstige zorgen te maken. Daarnaast is het goed om jezelf de vraag te stellen: welke ouder vindt het nu vervelend dat iemand oog heeft voor zijn of haar kind? En houd rekening met het feit dat het kind ook door iemand anders dan de ouders mishandeld kan worden.

Probeer in het gesprek met ouders de zorgen die je hebt te delen door naast de ouder te gaan staan in plaats van tegenover de ouder. Let in het gesprek met ouders op de volgende punten:

- Maak het doel van het gesprek duidelijk.
- Gebruik bij voorkeur niet het woord kindermishandeling, maar spreek vanuit de gezamenlijke zorg over het kind.
- Vertel de ouders wat er feitelijk is opgevallen aan het kind.
- Geef ook aan wat wel goed gaat met het kind.
- Vraag of ouders de zorg herkennen.
- Vraag hoe ouders het kind thuis beleven.
- Respecteer de (ervarings-)deskundigheid van ouders m.b.t. hun kind.
- Spreek de ouders aan op hun verantwoordelijkheid als opvoeder.
- Nodig de ouders uit om te praten door open vragen te stellen (wie, wat, waar, hoe, wanneer).
- Praat vanuit jezelf (ik zie dat..).
- Wees eerlijk en open, pas op voor vrijblijvendheid.
- Vraag hoe ouders de geuite zorgen beleven.

- Kies in het gesprek die invalshoek die aansluit bij de specifieke cultuur en gewoonten van een gezin.
- Maak afspraken over het vervolg.

Wanneer je met ouders jouw zorg over hun kind wilt bespreken, kun je gebruik maken van "hulpzinnen". Hieronder volgen enkele voorbeelden.

Inleidende zinnen

- Ik wil met u praten over de verandering in het gedrag van uw kind.
- Ik maak me zorgen over uw kind, omdat.....

De werkelijke boodschap

Het is belangrijk om de boodschap die je wilt vertellen vanuit de observaties die je gedaan hebt te benoemen:

- Mij valt op.... , het lijkt of.....
- Ik merk, ik hoor, ik zie, ik denk.....,
- Dit gedrag is anders dan voorheen.
- Uw kind is de laatste tijd wat stiller (onconcentreerder, rumoeriger, drukker, afwezig, verdrietiger, boos, meer teruggetrokken) en daar maak ik me zorgen over
- Uw kind heeft de laatste tijd wat moeite met andere kinderen, mij valt op...
- Uw kind is de laatste tijd zo aanhankelijk en vraagt veel aandacht (heeft moeite met de regels). Hoe ervaart u dat zelf? Weet u misschien wat de oorzaak hiervan kan zijn?
- Hoe gaat het bij u thuis?
- Is er iets gaande in de omgeving van uw kind (vriendjes, op straat, familie) ?

Leg afspraken en besluiten na afloop van het gesprek kort en zakelijk vast en geef de ouders een kopie.

Toelichting bij stap 4 *Beslissen over de melding aan de hand van 5 afwegingsvragen*

1. Heb ik op basis van de vorige stappen nog steeds een vermoeden van (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld?

Als er geen zorgen meer zijn over huiselijk geweld of kindermishandeling dan wordt de meldcode afgesloten. Deze conclusie wordt vermeld in het dossier waar ook de eerdere stappen van de meldcode zijn vastgelegd.

Het kan zijn dat er nog steeds zorgen zijn over het kind, maar dat in de vorige stappen duidelijk is geworden dat deze niet met huiselijk geweld of kindermishandeling te maken hebben. Er kan kind problematiek zijn waargenomen in combinatie met pedagogische onmacht van ouders, zonder dat de veiligheid van het kind in het geding is. Ook in deze situatie kan de meldcode worden afgesloten en wordt de conclusie vermeld in het dossier. Vervolgens kan hulp worden geboden voor de signaleerde problemen.

Als er op basis van stap 1 t/m 3 nog steeds sprake is van een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling dan volgt de tweede afwegingsvraag:

2. *Schat ik, op basis van de vorige stappen, in dat er sprake is van acute of structurele onveiligheid?*

Acute onveiligheid betekent dat een kind in direct fysiek gevaar verkeert, dat diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is en dat direct bescherming nodig is. Het kan hierbij ook gaan om een gevaarlijke afwezigheid van basale verzorging zoals eten, drinken, kleding en onderdak.

Voorbeelden van acuut onveilige situaties:

- Door geweld toegebrachte verwondingen
- (Vermoeden van) seksueel misbruik
- Acute dreiging van de ouder om zichzelf wat aan te doen
- Acute dreiging van de ouder om een ander gezinslid iets toe te brengen

We spreken van structurele onveiligheid als er sprake is van zich herhalende of voortdurende onveilige gebeurtenissen. Het kan gaan om een patroon van herhaald geweld, maar ook om een permanent gebrek aan verzorging. De ontwikkelingsmogelijkheden van een kind worden hierdoor structureel ingeperkt.

Voorbeelden van structurele onveiligheid:

- Onthouden van zorg die de gezondheid bedreigt
- Voortdurende emotionele onveiligheid door ernstige problematiek van de ouder
- Regelmatige getuige zijn van huiselijk geweld
- Regelmatig voorkomende dreiging door een van de gezinsleden waardoor de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind structureel worden ingeperkt

Het is de bedoeling dat ernstige onveilige situaties worden gemeld bij Veilig Thuis. Het kan hierbij gaan om acute onveiligheid maar ook om structurele onveiligheid. Veilig Thuis kan actuele meldingen combineren met eventueel eerder gedane meldingen waardoor sneller duidelijk wordt wat er aan de hand is.

Wanneer de tweede afweging met ja wordt beantwoord, dan worden de afwegingen 3 t/m 5 samen met Veilig Thuis doorlopen.

3. *Zijn we als school in staat om effectieve hulp te organiseren om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden? Zijn we als school in staat deze situatie te monitoren?*

Effectieve hulp bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Alle leden van het gezinssysteem zijn betrokken
- Er worden plannen gemaakt waaraan een tijdspad is gekoppeld
- Er vindt een evaluatie plaats
- Er wordt multidisciplinair samengewerkt en er is afgesproken wie de regie heeft

Het is nodig om een actueel beeld van de veiligheid te hebben bij de start van de hulpverlening. Vervolgens is het belangrijk om de veiligheid in het gezinssysteem te kunnen monitoren.

Wanneer de inschatting wordt gemaakt dat deze hulp vanuit school wordt georganiseerd, dan wordt Veilig Thuis op de hoogte gebracht van de afspraken. Veilig Thuis is immers bij afweging 2 al op de hoogte gebracht. Regelmatige terugkoppeling over de effecten van de hulp is noodzakelijk.

Wanneer deze afweging met nee wordt beantwoord, dan is het aan Veilig Thuis om effectieve hulp te organiseren en de veiligheid te monitoren.

4. Aanvaarden betrokkenen hulp om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden en zijn zij bereid en in staat om zich hiervoor in te zetten?

In deze afwegingsvraag staan de mogelijkheden van de betrokkenen centraal om hulp te aanvaarden. Bij deze afwegingsvraag gaat het erom dat de betrokkenen, alle leden van het gezinssysteem, bereid en in staat zijn om de voorgestelde hulp constructief aan te gaan. Hierbij is ook belangrijk dat het netwerk om het gezin heen de inzet van hulp ondersteunt.

Vaak is bij aanvang van de hulp niet helemaal duidelijk hoezeer de betrokkenen bereid zijn zich in te zetten. De redenen om de hulp te aanvaarden kunnen divers zijn, de motivatie kan intrinsiek of extrinsiek van aard zijn. Ook de mogelijkheden van de betrokkenen en hun netwerk verschillen. Door direct en in samenwerking met betrokkenen afspraken te maken over de hulpverlening en de veiligheid wordt vaak duidelijk hoe groot de bereidheid is en wat de mogelijkheden zijn om tot verbetering van de situatie te komen.

Deze vierde afwegingsvraag leidt tot een melding bij Veilig Thuis

- wanneer de hulp wordt afgehouden.
- wanneer de inzet onvoldoende is.
- wanneer de mogelijkheden om te veranderen te beperkt zijn.

5. Leidt de hulp binnen aanvaardbare of afgesproken tijd tot herstel van het welzijn van betrokken en tot duurzame veiligheid?

In deze afwegingsvraag staan de effecten van de afgesproken hulp centraal. Bij de geboden hulp is een termijn afgesproken waarbinnen verbeteringen in de veiligheidssituatie moeten zijn vastgesteld. Het moet duidelijk zijn om welke verbeteringen het gaat, hoe deze worden geconstateerd en wie de regie heeft bij de hulpverlening.

De beantwoording van deze afwegingsvraag leidt tot een melding bij Veilig Thuis

- als het hulpverleningsplan is vastgelopen en de onveiligheid voortduurt.
- als de problematiek ernstiger blijkt dan verwacht.

Gesprek over de melding zie bijlage 2

Contactinformatie: belangrijke telefoonnummers en websites: zie bijlage 3

Bijlage 1 Signalen van kindermishandeling (bron: Nederlands Jeugd Instituut)

Deze lijst geeft een overzicht van signalen van kindermishandeling bij kinderen in de leeftijd 4- 12 jaar. De signalenlijst is een hulpmiddel om een vermoeden van kindermishandeling te onderbouwen, niet om kindermishandeling te bewijzen.

Vrijwel alle genoemde signalen kunnen namelijk een andere oorzaak hebben. Hoe meer van de genoemde signalen het kind uitzendt, hoe groter de kans dat er sprake is van kindermishandeling. Maar er zijn ook kinderen waaraan niet of nauwelijks valt op te merken dat ze worden mishandeld.

Lichamelijk welzijn

- Blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- Groeiachterstand
- Overgewicht/ ondergewicht
- Slecht onderhouden gebit
- Regelmatig buikpijn, hoofdpijn, flauwvallen
- Kind ruikt niet fris, heeft regelmatig ongewassen kleren aan
- Oververmoeid
- Vaak ziek
- Ziektes herstellen slecht
- Kind is hongerig
- Eetstoornissen
- Achterblijvende motoriek
- Niet zindelijk

Gedrag van het kind

- Timide, depressie
- Weinig spontaan
- Lusteloos, weinig interesse in spel
- Apathisch, toont geen gevoelens of pijn
- In zichzelf gekeerd
- Leeft in fantasiewereld
- Labiel
- Erg nerveus
- Hyperactief
- Negatief zelfbeeld, faalangst
- Negatief lichaamsbeeld
- Agressief, vernielzuchtig
- Overmatige masturbatie
- Tegenover andere kinderen:
- Agressief
- Speelt weinig

- Vluchtige vriendschappen
- Wantrouwend
- Niet geliefd bij andere kinderen

Tegenover ouders:

- Angstig, schrikachtig, waakzaam
- Meegaand, volgzaam
- Gedraagt zich in bijzijn ouders heel anders dan zonder ouders

Tegenover andere volwassenen:

- Angst om zich uit te kleden
- Angst voor lichamelijk onderzoek
- Verstijft bij lichamelijk contact
- Schrikachtig, waakzaam
- Zeer volgzaam
- Overdreven aanhankelijk
- Wantrouwend
- Vermijdt oogcontact

Overig:

- Plotselinge gedragsverandering
- Plotselinge verandering in leerprestaties
- Taal- en spraakstoornissen

Gedrag van de ouder:

- Onverschillig over het welzijn van het kind
- Laat zich regelmatig negatief uit over het kind
- Troost het kind niet
- Geeft aan het niet meer aan te kunnen
- Is verslaafd
- Is ernstig (psychisch) ziek
- Kleedt het kind te warm of te koud aan
- Zegt afspraken op school regelmatig af
- Houdt het kind vaak thuis van school
- Heeft irreële verwachtingen van het kind
- Zet het kind onder druk om te presteren

Gezinssituatie:

- Samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slecht huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen
- Sociaal isolement
- Alleenstaande ouder
- Partnermishandeling

- Gezin verhuist regelmatig
- Slechte algemene hygiëne

Signalen specifiek voor seksueel misbruik:

Lichamelijk welzijn:

- Verwondingen aan geslachtsorgaan
- Vaginale infecties en afscheiding
- Jeuk bij vagina of anus
- Pijn in bovenbenen
- Pijn bij lopen/ zitten
- Problemen bij plassen
- Urineweginfecties

Gedrag van het kind:

- Drukt benen tegen elkaar bij lopen
- Afkeer van lichamelijk contact
- Maakt afwezige indruk bij lichamelijk onderzoek
- Extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik
- Zoekt seksuele toenadering tot volwassenen

Bijlage 2 Aandachtspunten voor een gesprek over de melding

Hoe vertel je ouders dat je jouw zorg om hun kind bij Veilig Thuis meldt?

In sommige situaties is een melding bij Veilig Thuis nodig. De meeste ouders horen dat liever van jou dan van Veilig Thuis. Hierdoor komt de brief of het telefoontje van Veilig Thuis minder onverwachts, en hebben ouders niet het gevoel dat je achter hun rug om te werk bent gegaan.

De mededeling aan ouders, dat je gaat melden, kan moeilijk zijn. Vaak gaat hier echter al een proces aan vooraf, zijn er één of meerdere gesprekken geweest en blijken ouders niet of onvoldoende ontvankelijk voor jouw zorg.

Hieronder volgen enkele tips over het informeren van ouders over de melding bij Veilig Thuis.

- **Ter voorbereiding**
 - Overleg met Veilig Thuis of jouw zorg over het kind als melding kan worden aangenomen.
 - Overleg met Veilig Thuis of het in die specifieke situatie verstandig en veilig is om ouders zelf te informeren over de melding.
 - Overleg met Veilig Thuis hoe je ouders kan informeren over de melding en maak indien gewenst een vervolgspraak met Veilig Thuis.
- **Het gesprek met de ouder(s) over de melding bij Veilig Thuis**
 - Vat jouw zorg over het kind zo concreet mogelijk samen voor de ouders.

- Indien van toepassing, noem dan ook kort de stappen die je reeds met ouders doorlopen hebt.
- Stel ouders op de hoogte dat je jouw zorg over hun kind gaat melden bij Veilig Thuis, vraag geen toestemming.
- Leg duidelijk uit dat je merkt dat ouders niet dezelfde zorg of oplossing hebben als jij (jouw instelling).
- Vertel ouders dat je je zodanig (ernstig) zorgen maakt, dat het jouw verantwoordelijkheid is om daarbij de hulp van Veilig Thuis in te schakelen.
- Deze verantwoordelijkheid ligt vast in de meldcode die op onze website is te vinden.
- Beschrijf Veilig Thuis als een instelling waar iedereen die zich zorgen maakt over kinderen en/of een vermoeden heeft van kindermishandeling terecht kan.
- Laat, indien de situatie dit toelaat, voor ouders de mogelijkheid open om alsnog vrijwillige hulp te zoeken. Maak wel goede afspraken over het terugkoppelen van informatie.
- Voer het gesprek samen met een collega.

In het gesprek over de melding bij Veilig Thuis kan je gebruik maken van één van de volgende hulpzinnen. Kies een zin die past bij de situatie. Let op, het zijn voorbeeldzinnen. Elke situatie is anders.

Hulpzinnen

- Ik denk dat het goed is wanneer u met Veilig Thuis verder gaat praten over de zorg die u en ik hebben over uw kind. Veilig Thuis is gespecialiseerd in het onderzoeken van zorgelijke situaties.
- In mijn werk als (vul je beroep in) is het mijn taak te letten op het welzijn van de kinderen. Ik maak me zodanig zorgen om uw kind, dat ik mijn zorg over uw kind ga melden bij Veilig Thuis. Omdat ik me kan voorstellen dat dit geen prettige boodschap voor u is, vertel ik het zelf aan u, in plaats van dat u het van een medewerker van Veilig Thuis hoort.
- In ons contact is mij opgevallen dat wij niet dezelfde zorg hebben voor uw kind. Ik wil dat Veilig Thuis naar uw situatie kijkt. Dat heeft als voordeel dat het onderzoek onbevooroordeeld plaatsvindt.
- Ik merk dat ik en mijn collega's een grotere zorg hebben dan u zelf. Vandaar dat wij onze zorg over uw kind gaan melden bij Veilig Thuis zodat zij vanuit hun onafhankelijke positie de opvoedingssituatie van uw kind kunnen beoordelen. Niets doen, terwijl wij zorgen hebben om uw kind, vinden wij niet goed.
- Ik begrijp dat deze mededeling naar voor u is, maar het is mijn verantwoordelijkheid vanuit mijn werk om zorgen met ouders te delen. Wanneer deze zorg niet, of onvoldoende, gedeeld wordt of geen passende hulp gevonden wordt, is het mijn taak de hulp van Veilig Thuis in te schakelen. Het is aan Veilig Thuis om uit te zoeken of onze zorg terecht is. Ik doorloop deze stappen volgens een protocol, dat wij als Onderwijsgroep Punt Speciaal in werking stellen wanneer wij grote zorg hebben over een kind binnen Onderwijsgroep Punt Speciaal.

Het doen van een melding bij Veilig Thuis zonder dat de signalen besproken zijn met de ouder is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de ouder, van het kind, van jezelf, of die van een ander in het geding is
- er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het
- contact met je zal verbreken en de school zal verlaten.

Bij het vragen van *advies* aan Veilig Thuis geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

Aandachtspunten voor een gesprek met het kind

Een gesprek met het kind kan mogelijk extra informatie opleveren over de situatie waarin het kind zich bevindt. Laat het gesprek niet langer duren dan 15 minuten. Kom er een andere keer op terug.

- ***Wees oprecht***
Kinderen hebben een goede antenne voor de gevoelens van vertrouwde volwassenen, en zeker kinderen in een onveilige situatie. Vertel het als je schrikt van een verhaal, maar maak je eigen gevoel niet belangrijk. Blijf het kind centraal stellen.
- ***Sluit aan bij het kind***
Toon oprechte belangstelling en geef ruimte aan het kind. Sluit aan bij de ontwikkelingsfase en bedenk dat samen iets doen beter werkt dan alleen maar praten.
- ***Luister actief***
Luister naar de verbale en ook de non-verbale boodschappen van het kind. Vat samen om te controleren of je het goed begrepen hebt: Je bedoelt dat..... Je zou het liefste willen dat
- ***Accepteer wat het kind zegt***
Luister naar het kind zonder te oordelen. Bij kinderen lopen fantasie en werkelijkheid soms door elkaar. Het tempo van het kind is bepalend in het gesprek.
- ***Val de ouders niet af***
Kinderen zijn loyaal naar hun ouders, ook kinderen in een onveilige situatie. Vermijd een beschuldiging, dit brengt het kind verder in het nauw. Bespreek ook de fijne dingen die het kind thuis mee maakt.
- ***Stel korte, open vragen***
Stel open vragen (wat, wanneer). Vraag niet naar het waarom. Een kind voelt zich vaak al schuldig en de waaromvraag versterkt dat gevoel. Geef een compliment over het in vertrouwen nemen.
- ***Geef uitleg***
Vertel waarom je graag wil praten over wat je hebt gezien of van het kind hebt gehoord. Toon je bezorgdheid en vertel wat je plan is.
Bespreek samen met het kind wat het kan doen in een noodsituatie.
- ***Beloof nooit geheimhouding***
Vertel het kind dat je anderen nodig hebt om goed te kunnen helpen. Beloof dat je de stappen die je zet met het kind zal bespreken. Soms is het belangrijk om aan te geven op welke manier je de ouders de informatie van het kind gaat vertellen. Samen kun je bedenken wat de ouders moeten weten om de situatie voor hun kind beter te maken.

Bijlage 3 Contactinformatie: belangrijke telefoonnummers en websites

Telefoonnummers:

- **Veilig Thuis: 0800-2000**

- **Jeugdbescherming Gelderland:**
 - **Kantoor Nijmegen: 088-7121212**
 - **Spoeisende zorg: 0900-9955599** (24 u per dag)
- **Politie:112**
(als de veiligheid van het kind acuut in gevaar is)
- **Landelijk expertisecentrum kindermishandeling (Leck): 0900-4445444**

Websites:

www.veiligthuis gelderland.nl

www.jbgld.nl

www.augeo.nl

www.kinderbescherming.nl

www.leck.nu

Bronnen:

Basisdocument Het afwegingskader in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, door Augeo Foundation, Movisie, Nederlands Jeugd Instituut
Protocol Kindermishandeling St.Maartenskliniek
Stichting School en Veiligheid
Informatie GGD Gelderland Zuid
Kindermishandeling: Signaleren en handelen, A. Wolzak, Nederlands Jeugd Instituut
Augeo Foundation